

Jaarverslag 2016

**Tucht recht
Banken**

Inhoud

Een bemoedigend eerste jaar	5
Het belang van een professionele aanklager in het tuchtrecht	8
Verslag Tuchtcommissie	12
Verslag Commissie van Beroep	13
Jaarrekening 2016	15
Balans per 31 december 2016	16
Staat van baten en lasten 2016	17
Organisatie	18

Een bemoedigend eerste jaar

De Stichting Tuchtrect Banken faciliteert de onafhankelijke Tuchtcommissie. Stichtingvoorzitter Toon Huydecoper blikt terug op het eerste jaar.

De inhoud van de meldingen neemt kwalitatief toe. Gedurende 2016 noteerde het aanklagersbureau van de stichting een stijging in het aantal meldingen door banken zelf. Dat is bemoedigend. Het uiteindelijke doel van de bankierseed en de handhaving van de bijbehorende gedragscode door de Stichting Tuchtrect Banken is het stellen en handhaven van een hoge norm van beroepsethiek voor de hele sector; met als “bijkomend” doel een verbeterd vertrouwen in de financiële sector in het algemeen en de bankensector in het bijzonder.

De toename van het aantal meldingen door banken zelf zien wij als een teken dat de sector zelf meer doordrongen raakt van dit doel en dat instellingen daar actief aan willen bijdragen. Wij hopen dat in 2017 meer banken vermoede overtredingen van de bankierseed zullen melden.

Eerste uitspraken

Intussen heeft de door de stichting gefaciliteerde onafhankelijke Tuchtcommissie de eerste uitspraken gedaan. In december werd één klacht gegrond verklaard zonder sanctie, en werd één “beroepsverbod” van zes maanden opgelegd. In een derde zaak werd de aanklager niet ontvankelijk verklaard. Van deze beslissing is inmiddels met succes hoger beroep ingesteld – waarmee, kort na afloop van het verslagjaar 2016,

ook de eerste beslissing van de Commissie van Beroep, de hoogste instantie in de tuchtrechtspraak van de stichting, een feit is.

Gezien het aantal meldingen en zaken die in voorbereiding zijn zal het aantal zittingen en uitspraken van de Tuchtcommissie in 2017 duidelijk toenemen.

De Tuchtcommissie heeft zich in een zaak kritisch uitgelaten over een bank omdat het door de bank aangeleverde onderzoeksmateriaal geheel was geanonimiseerd. Dit kan zowel het onderzoek van de aanklager naar een mogelijke overtreding als de verdediging van degene tegen wie een klacht werd ingediend bemoeilijken. Wat betreft de Tuchtcommissie gebeurt dit niet weer en wordt informatie in het vervolg minimaal geanonimiseerd aangeleverd.

Einde gebroken boekjaar

Zoals u zult merken als u dit jaarverslag leest en het vorige tot zich heeft genomen: er heeft een kleine verandering in de verslaglegging plaatsgevonden. Na ons eerste jaarverslag, dat liep van 1 april 2015 tot 1 april 2016, gaat de stichting vanaf dit jaarverslag 2016 over op verslaglegging per kalenderjaar.

Dit heeft te maken met het feit dat de bankierseed op 1 april 2015 opgenomen werd in de Wet financieel toezicht en de stichting ook per die datum aan het werk is gegaan, waardoor er de facto sprake was van een gebroken boekjaar.

Nu we kalendertechnisch in normaal vaarwater terecht zijn gekomen, zal de verslaglegging per kalenderjaar geschieden. Vandaar dat dit jaarverslag het hele jaar 2016 bestrijkt, waarmee dus ook de periode januari-april van 2016 nog eens is meegenomen.

Vooruitblik

De toename van het aantal meldingen leidt ertoe dat 2017 naar verwachting meer zaken, zittingen van de Tuchtcommissie en beslissingen zal kennen. Dat betekent toenemende activiteit, wat gevolgen zal hebben voor de organisatie.

In 2016 mochten wij de eerste uitbreiding van personeel verwelkomen. De toename van het aantal meldingen betekent verdere uitbreiding in 2017. Een goede graadmeter van het succes van Stichting Tuchtrect Banken.

Een eerste jaar geeft ook goed inzicht in processen. Enkele ervaringen rijker, zullen in 2017 het meldingsproces en de reglementen voor de tuchtrechtelijke procedure tegen het licht gehouden worden.

Over de uitkomst hoop ik u in het jaarverslag over 2017 te kunnen berichten.

Toon Huydecoper

Voorzitter Stichting Tuchtrect Banken

Het belang van een professionele aanklager in het tuchtrecht

Tuchtrecht Banken onderscheidt zich niet alleen door een unieke constructie van zelfregulering via een haakje in de Wft en zeer open normen via de zeven gedragsregels. Een net zo bijzonder kenmerk betreft het werken met een professionele aanklager.

Die rol benadrukt de specifieke opzet van het bankentuchtrecht. Het dient niet primair de belangen van de Melder, maar is in de eerste plaats bedoeld om de kwaliteit, integriteit en orde in een groep te bewaken en te handhaven. Daarmee is Tuchtrecht dus geen klachtrecht, maar meer een soort straf- of sanctierecht.

Vanzelfsprekend heeft de Melder zijn eigen positie met alle waarborgen van dien. Maar zijn melding wordt in de procedure onderzocht en overgenomen door de professionele aanklagers van het bureau van de Stichting Tuchtrecht Banken. Banken moeten alle informatie overleggen waar de aanklagers om vragen.

Namens de Algemeen Directeur van het bureau worden de klachten na onderzoek voorgelegd aan de Tuchtcommissie. De voordelen: kwaliteit en efficiëntie. Voor het bureau staat waarheidsvinding altijd voorop. Zowel belastend als ontlastend materiaal worden onderzocht.

Meldingen

	FY 2016	Q1 2017
Totaal aantal nieuwe meldingen	114	27
Waarvan via consument	96	22
Waarvan via bank	18	5
Totaal aantal afgesloten meldingen	78	23
Behandelaar (afwijzing)	73	20
Aanklager (sepot)	3	1
TC (uitspraak)	2	2
Aantal herzieningsverzoeken	20	5

Zware wissel

Bij voorbaat ongegronde klachten over het gedrag van een bankmedewerker worden niet aan de commissie voorgelegd, wat tijd en kosten scheelt. Ook wordt op die wijze niet onnodig of te snel een professional aan het zware middel tuchtrecht blootgesteld. Uit ervaring weten wij dat het betrokken zijn in een tuchtrechtelijk onderzoek een zware wissel trekt op de persoon. Hij wordt daar immers op zijn persoonlijke verantwoordelijkheid aangesproken en niet, zoals bijvoorbeeld in procedures bij de rechter of KiFID, als bank.

Indien een Melder het niet eens is met het afwijzen of seponeren van een kwestie heeft hij altijd de mogelijkheid dit aan de Voorzitter van de Tuchtcommissie voor te leggen bij wijze van toetsing. Er is 20 keer verzocht om een herziening, daarvan is de Algemeen Directeur 17 keer in het gelijk gesteld.

De praktijk leert dat zo tussen de 10 en 15 procent van de meldingen naar het oordeel van de Algemeen Directeur gegronde klachten betreft die moeten worden voorgelegd aan de Tuchtcommissie. Dit percentage lijkt overigens in lijn met tuchtrechtsystemen waar melders c.q. klagers rechtstreeks toegang hebben tot de tuchtcommissie en daar tot grote kosten of drukte leiden.

11

Hoge succesratio

Tot nu toe hebben alle voorgelegde zaken die tot een uitspraak zijn gekomen geleid tot een veroordeling (soms zonder oplegging van een sanctie). In één van die gevallen is dat na hoger beroep door de Algemeen Directeur. Daar blijkt wederom een voordeel van het werken met een Aanklager: op gestructureerde wijze worden, in een interprofessioneel samenspel tussen aanklager en tuchtrechters onder toezien oog van de Melders, diverse categorieën aan de Tuchtcommissie voorgelegd. Rekening gluren (onbevoegd op andermans rekening kijken), belangenverstrengeling, zichzelf verrijken, overtreding in privé, et cetera.

Het hoger beroep zag op de laatstgenoemde categorie waarbij het niet alleen om de zaak zelf ging, maar ook om het belang de categorie onder het bereik van het tuchtrecht te krijgen. Deze aanpak leidt tot snelle duidelijkheid per categorie en bevordert dus rechtszekerheid.

Het belang van een professionele Klager is gelijk aan de optelsom van de belangen van de Melder en de bankmedewerker: te weten het belang van een eerlijke, zorgvuldige en rechtvaardige zoektocht naar de waarheid. Het is dan uiteindelijk aan de Tuchtcommissie om over het gedrag van de professional een oordeel te vellen.

Jerry Brouwer

Algemeen Directeur & hoofd Aanklagersbureau

Jaarverslag 2016

Tuchtcommissie

Voorzitter van de Tuchtcommissie Michel Jurgens bericht over de inrichting van de commissie en de werkzaamheden in het eerste jaar.

Nadat op 1 april 2015 het tuchtrecht in werking is getreden, is onder voorzitterschap van M. Jurgens begonnen met de samenstelling van de Tuchtcommissie. De Tuchtcommissie is inmiddels compleet en bestaat uit 12 leden, waaronder de vaste secretaris. Drie van de twaalf leden (waaronder de voorzitter) van de tuchtcommissie zijn als rechter werkzaam op het gebied van het financieel- en het fiscaal (straf)recht. Vijf leden zijn werkzaam bij financiële ondernemingen. Twee leden zijn bovendien werkzaam in de wetenschap op het gebied van het financieel recht en enkelen hebben daarnaast veel ervaring met tuchtrecht. Eén van de leden is gedragswetenschapper en één lid is werkzaam in de advocatuur.

De Tuchtcommissie heeft in dit verslagjaar drie zaken behandeld, waarin op 15 december 2016 uitspraak is gedaan. Van één van de uitspraken is hoger beroep ingesteld waarin de Commissie van Beroep op 15 maart 2017 uitspraak heeft gedaan.

M. Jurgens
Voorzitter Tuchtcommissie

Jaarverslag 2016

Commissie van Beroep

13

Wie het niet eens is met een beslissing van de Tuchtcommissie, kan beroep aantekenen bij de onafhankelijke Commissie van Beroep. Voorzitter Hans Hofhuis licht toe hoe de commissie functioneert.

Dit eerste jaarverslag van de Commissie van Beroep van de Stichting Bankentucht recht kan kort zijn. De Commissie heeft in dit verslagjaar immers nog geen zaken behandeld. Wel is op 28 december 2016, dus op de valreep, een pro forma beroepschrift binnengekomen, dat op 19 januari 2017 is aangevuld met de gronden van dit beroep. Het betreft een beroep dat is ingesteld door de algemeen directeur van de Stichting DSI. Op 15 maart 2017 heeft de Commissie van Beroep in die eerste zaak uitspraak gedaan.

In het jaar 2016 is de Commissie van Beroep op volle sterkte gekomen. Zij telde aan het einde van het verslagjaar tien leden (met inbegrip van de voorzitter), onder wie drie vrouwen. Vijf van deze tien leden zijn lang rechter (geweest), met werkzaamheid ook op het gebied van het financieel recht, en enkelen hebben daarnaast veel ervaring met tuchtrecht. Vier leden van de Commissie van Beroep hebben ruime ervaring in de bankensector of ruime kennis van het bancaire recht. Eén lid is hoogleraar organisatiepsychologie.

Vanuit de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep zijn ook bijdragen geleverd voor gesprekken over mogelijke veranderingen van het

Tuchtreglement bancaire sector. Dit reglement bevat de “spelregels” voor de wijze waarop de beide tuchtcommissies worden samengesteld en hun werkzaamheden verrichten.

De bevoegdheid tot het aanbrengen van wijzigingen in het reglement berust bij het bestuur van de Stichting Tuchtrect Banken, dat daarvoor de goedkeuring behoeft van de Nederlandse Vereniging van Banken. De tuchtcommissies van de stichting kunnen echter aan “hun” bestuur voorstellen en suggesties doen voor een juiste reglementering van de tuchtrechtspraak die zij in de praktijk brengen.

H.F.M. Hofhuis

Voorzitter Commissie van Beroep

A portrait of Nicolet Jager, a woman with short brown hair, wearing a dark blue blazer and a patterned scarf. She is standing outdoors with trees in the background.

Jaarrekening 2016

Voor het jaar 2016 was voor de totale lasten een bedrag begroot van € 455.000. De daadwerkelijke lasten voor 2016 zijn uitgekomen op een bedrag van € 339.950, dus € 115.050 lager dan begroot.

Personeelskosten vormen het grootste deel van de lasten. Deze kosten zijn gerelateerd aan doorbelaste capaciteit van DSI en tijdelijke externe inhuur. Daarnaast zijn kosten gerelateerd aan o.m. communicatie, drukwerk, automatisering, accountant en de vaste vergoedingen aan het bestuur. De kosten voor zittingen van de Tuchtcommissie zijn met het aantal zittingen in de loop van het jaar toegenomen. De vaste kosten per zitting bedragen € 3.500. Deze kosten zijn m.n. gerelateerd aan de vaste tijdsvergoedingen aan drie tuchtrechters en een griffier per zitting. De onafhankelijke externe accountant, Mazars, heeft de financiële administratie gecontroleerd en de balans en de staat van baten en lasten vastgesteld.

Nicolet Jager
Penningmeester

Balans per 31 december 2016 (in euro's)

Vaste activa	2016	2015
Materiële vaste activa	-	-
Vlottende activa		
Vorderingen	93.632	89.599
Liquide middelen	34.256	249.957
Totaal	127.888	339.556
Passiva		
Algemene reserve	-	-
Kortlopende schulden	127.888	339.556
Totaal	127.888	339.556

Staat van baten en lasten 2016 (in euro's)

17

Baten	2016	2015
Baten	339.950	281.203
Totaal	339.950	281.203
Lasten		
Personeelskosten*	193.529	123.939
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	-
Overige lasten **	146.421	157.264
Totaal	339.950	281.203
Resultaat		-

* Personeelskosten betreft personeel gedetacheerd (extern; Eiffel & intern: DSI), vergoedingen en vacatiegelden bestuurders.

** Overige lasten betreft o.a. huisvestings-, kantoor-, communicatie-, automatiserings- en advieskosten.

Bestuur en commissies

Bestuur

Jhr. Mr. T. Huydecoper, voorzitter

Mr. N. Jager, penningmeester

Prof. Dr. D. Schoenmaker, secretaris

Directie

Jerry Brouwer, algemeen directeur

Tuchtcommissie

Mr. M. Jurgens, voorzitter

Mr. J.L.S.M. Hillen, vice-voorzitter

Mr. A.P.M. van Rijn, vice-voorzitter

Mr. M. Bijleveld, secretaris

Prof. Mr. D. Busch

Mr. F.B. Demenint

Mr. Th. J. Kelder

Prof. Dr. A.J.C.C.M. Loonen

Mr. R.K. Pijpers

M.W. Scholten

Mr. J.W.M. Tromp

Prof. dr. R. van Eijbergen

Commissie van Beroep

Mr. H. Hofhuis, Voorzitter

Mr. J. Drijfholt, Secretaris

Mr. L. Broekhuizen

Mr. R.J. Schimmelpenninck

Mr. W. Los

Mr. F.W.J. Meijer

Mr. R. E. van Esch

Mr. A. Smeeing - Van Hees

Prof. dr. B.M. Wisse

Dr. W.M. van den Goorbergh

Tuchtrect **Banken**

Stichting Tuchtrect Banken
Beursplein 5
1012 JW Amsterdam

t +31 (0)20 - 760 80 90
info@tuchtrectbanken.nl
www.tuchtrectbanken.nl